

NBC-001-0014113 Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

March / April - 2017

Sanskrit : Paper-VIII

(કાવ્ય) (રઘુવંશ - સર્ગ - ૨) (દ્વિતીય-ગૌણ-૨)

(Elective-II) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014113

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instruction :

જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.

Figures to the right indicate marks.

- ૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો : ૮
- 1 (A) Translate any **two** of the following verses : 8
- (૧) તસ્યા: ખુરન્યાસપવિત્રપાંસુમપાંસુલાનાં ધુરિ કીર્તનીયા ।
માર્ગ મનુષ્યેશ્ચરધર્મપત્નિ શ્રુતેરિવાર્થ સ્મૃતિરન્વગચ્છત્ ॥
- (૨) પ્રદક્ષિણીકૃત્ય પયસ્વિનીં તાં સુદક્ષિણા સાક્ષતપાત્રહસ્તા ।
પ્રણમ્ય ચાનર્ચ વિશાલમસ્યા: શૃંગાર દ્વારમિવાર્થસિન્દ્હે: ॥
- (૩) સેયં સ્વદેહાર્પણનિષ્ક્રયેણ ન્યાય્યા મયા મોચયિતું ભક્ત: ।
ન પારણા સ્યાદ વિહતા તવૈવં ભવેદલુપ્તશ્ચ મુને: ક્રિયાર્થ: ॥
- (૪) સંતાનકામાય તથેતિ કામં રાજ્ઞે પ્રતિશ્રુત્ય પયસ્વિની સા ।
દુઘ્વા પય: પત્રપુટે મદીયં પુત્રોપભુઙ્ક્ષ્વેતિ તમાદિદેશ ॥
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સસંદર્ભ સમજાવો : ૬
- (B) Explain with reference any two of the following : 6
- (૧) શ્રુતેરિવાર્થ સ્મૃતિરન્વગચ્છત ।
- (૨) ઊનં ન સત્વેસ્વધિકો બબાધે તસ્મિન્વનં ગોપ્તરિ ગાહમાને ।
- (૩) સ્થાતું નિયોક્તુર્નહિ શક્યમગ્રે વિનાશય રક્ષ્યં સ્વયમક્ષતેન ।
- (૪) અવેહિ માં કામદુઘાં પ્રસન્નામ્ ।

૨ મહાકવિ કાલિદાસનાં જીવન તથા કૃતિઓ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪

2 Write a detailed note on the life and works of Kalidas. 14

અથવા/OR

૨ મહાકાવ્યનાં લક્ષણો આપી રઘુવંશનું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

2 Evaluate રઘુવંશમ્ as મહાકાવ્ય by explaining the features. 14

૩ કાલિદાસની કાવ્યશૈલીની વિશેષતાઓ સદૃષ્ટાંત સમજાવો. ૧૪

3 Explain the features of Kalidas's poetic style with examples. 14

અથવા/OR

૩ કાલિદાસના સમયના સમાજ અને સંસ્કૃતિ પર નોંધ લખો. ૧૪

3 Write a note on society and culture of Kalidas's time. 14

૪ રઘુવંશના દ્વિતીયસર્ગનું રસદર્શન કરો. ૧૪

4 Critically appreciate the second 'સર્ગ' of the રઘુવંશમ્. 14

અથવા/OR

૪ રઘુવંશનાં મુખ્ય પાત્રોના પ્રમુખ અંશો સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

4 Bring out the prominent traits of the major characters in the રઘુવંશમ્. 14

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર નોંધ લખો : ૧૪

5 Write a short notes on any two of the following : 14

(૧) સુદક્ષિણાનું પાત્રાલેખન કરો.

(1) The character of સુદક્ષિણા.

(૨) રઘુવંશમ્ શીર્ષક સમજાવો.

(2) Explain the title રઘુવંશમ્.

(૩) દિલીપ-સિંહ સંવાદ ।

(૪) ઉપમા કાલિદાસસ્ય સમજાવો.

(4) Explain ઉપમા કાલિદાસસ્ય.